

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH (NR 339)

z dnia 20 czerwca 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 339)

20 czerwca 2018 r.

Komisja Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Szlachty (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– opinie komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. (druk nr 2559).

1. Opinia Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa o:

a) części budżetowej 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej:

- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

b) części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy:

- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

c) części budżetowej 50 – Urząd Regulacji Energetyki:

- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

d) części budżetowej 47 – Energia:

- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- dotacje podmiotowe i celowe;

e) części budżetowej 48 – Gospodarka złożami kopalin:

- dochody i wydatki,
- wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- dotacje podmiotowe i celowe;

f) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 5, 24, 48, 60, 61, 71 i 80;

g) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 100 – Górnictwo i kopalnictwo:

- dochody i wydatki;
- h) dotacjach podmiotowych;

i) programach wieloletnich w układzie zadaniowym;

j) planie finansowym agencji wykonawczej z zał. nr 11 – Agencji Rezerw Materiałowych;

k) planach finansowych państwowych funduszy celowych:

- Funduszu Zapasów Interwencyjnych,
- Funduszu Reprywatyzacji,
- Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców,
- Funduszu Skarbu Państwa,

– Funduszu Rekompensacyjnego.

2. Opinia Komisji Spraw Zagranicznych o:

a) części budżetowej 45 – Sprawy zagraniczne:

– dochody i wydatki,

– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,

– dotacje podmiotowe i celowe;

b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 31;

c) dotacjach podmiotowych;

d) planie finansowym państwowej osoby prawnej – Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych.

3. Opinia Komisji do Spraw Unii Europejskiej o:

a) części budżetowej 23 – członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej:

– dochody i wydatki,

– wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 8, 19 i 49;

c) części budżetowej 84 – Środki własne Unii Europejskiej:

– wydatki.

W posiedzeniu udział wzięli: **Szymon Szynkowski vel Sęk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Tobiszowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Energii wraz ze współpracownikami, **Tomasz Robaczyński** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Leszek Bosek** prezes Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, **Bartosz Korkozowicz** dyrektor generalny Urzędu Regulacji Energetyki, **Magdalena Piłat** dyrektor Departamentu Zobowiązań i Analiz Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, **Anna Rybczyńska**, **Dariusz Szalkowski** oraz **Dariusz Zielecki** wicedyrektorzy departamentów Najwyższej Izby Kontroli, **Janusz Turek** prezes Agencji Rezerw Materiałowych ze współpracownikiem oraz **Piotr Wojtacha** wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego ze współpracownikiem.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Anna Woźniak**, **Łukasz Żylik** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Zofia Szpringer** – naczelnik Wydziału Analiz Społecznych i Ekonomicznych z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Stwierdzam kworum.

Porządek posiedzenia Komisji przewiduje rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. Opinie dotyczą Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa, Komisji Spraw Zagranicznych oraz Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

Chciałbym serdecznie powitać przedstawicieli naczelných organów administracji państwowej oraz innych urzędów i instytucji państwowych w następujących osobach. Witam pana Tomasza Robaczyńskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów – witam, panie ministrze. Witam pana Grzegorza Tobiszowskiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Energii – witam pana ministra. Jest obok, przyjdzie zaraz. Witam pana Szymona Szynkowskiego vel Sęka, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Witam pana Leszka Boska, prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Witam pana Piotra Wojtachę, wiceprezesa Wyższego Urzędu Górniczego. Witam

przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli. Witam panie i panów posłów oraz w wszystkich obecnych na tym posiedzeniu.

Zanim przystąpimy do procedowania – o głos prosił pan poseł Jarosław Urbaniak. Bardzo proszę.

Poseł Jarosław Urbaniak (PO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym przeprosić pana przewodniczącego Szewczaka za moją uwagę o ADHD. A jednocześnie, panie przewodniczący, chciałbym prosić, żeby pan nie przerywał mojej wypowiedzi, w szczególności kiedy czwarty raz powtarzam proste pytanie o liczby i nie uzyskuję odpowiedzi. Tak jak pan zauważył – raz mi pan przerwał, drugi, trzeci, czwarty. Jestem człowiekiem, nie wytrzymałem. Jeszcze raz przepraszam.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Przeprosiny zawsze są pozytywnym zjawiskiem. Oby nie dochodziło do niepożądanych emocji. Bardzo proszę, aby to posiedzenie przebiegało sprawnie.

Chciałbym jeszcze powitać pana Janusza Turka, prezesa Agencji Rezerw Materiałowych. Witam wszystkich państwa. Przystępujemy do realizacji porządku dziennego.

Proszę przedstawiciela Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa, panią poseł Ewę Kozanecką, o zreferowanie opinii Komisji. Bardzo proszę.

Poseł Ewa Kozanecka (PiS) – spoza składu Komisji:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, Komisja do Spraw Energii i Skarbu Państwa na posiedzeniu w dniu 13 czerwca 2018 r. rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. (druk nr 2559) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 2620) w zakresie: części budżetowej 47 – Energia: dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, dotacje podmiotowe i celowe; części budżetowej 48 – Gospodarka złożami kopalini: dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, dotacje podmiotowe i celowe; części budżetowej 50 – Urząd Regulacji Energetyki: dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych; części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy: dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych; części budżetowej 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej: dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych; części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 5, 24, 48, 60, 61, 71 i 80; części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 100 – Górnictwo i kopalnictwo: dochody; przychodów i rozchodów budżetu państwa w zakresie przychodów i rozchodów z prywatyzacji; dotacji podmiotowych; programów wieloletnich w układzie zadaniowym; agencji wykonawczej – Agencji Rezerw Materiałowych; państwowych funduszy celowych: Funduszu Zapasów Interwencyjnych, Funduszu Reprywatyzacji, Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców, Funduszu Skarbu Państwa, Funduszu Rekompensacyjnego. Komisja po przeanalizowaniu przedłożonych dokumentów oraz zapoznaniu się ze szczegółowymi informacjami dysponentów poszczególnych części budżetowych i przeprowadzeniu dyskusji pozytywnie opiniuje sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. w powyższym zakresie.

Dodam tylko, że opinia jest pozytywna i została wydana bez żadnych zastrzeżeń. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję pani poseł za zwięzłe zreferowanie opinii Komisji. Proszę pana posła Zbigniewa Biernata o przedstawienie koreferatu.

Poseł Zbigniew Biernat (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w dniu 13 czerwca odbyło się posiedzenie Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa, na którym zostało omówione wykonanie budżetu państwa za rok 2017 w zakresie części budżetowych Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Po dyskusji została wydana opinia pozytywna. Na posiedzeniu Komisji były zadawane pytania, na które pan minister odpowiadał.

Z istotnych spraw chciałbym zwrócić uwagę na zmianę podejścia i wykonania swoich zadań przez Prokuratorię Generalną RP. W 2017 r. zostało uregulowanych i rozwiązanych wiele spraw, które trwały przez wiele lat, wiele sporów sądowych, co dobrze świadczy o tym podejściu Prokuratorii. Można powiedzieć, że Prokuratoria nawiązuje do działań II Rzeczypospolitej, kiedy była bardzo skutecznym organem.

I jeszcze jedna kwestia, na którą chciałbym zwrócić uwagę, że po raz kolejny rząd Prawa i Sprawiedliwości praktycznie nie dokonuje rozprzedaży majątku państwowego. W budżecie za rok 2017 w pozycji sprzedaży praktycznie nie ma znaczących kwot, co świadczy o tym, że dbamy o majątek państwowy i raczej staramy się, żeby ten majątek był pomnażamy.

Reasumując – rekomenduję Komisji Finansów Publicznych pozytywną opinię wykonania budżetu w części dotyczącej Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję, panie pośle, za równie zwięzły koreferat. Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie wyników kontroli tej części budżetu. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Szalkowski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, w imieniu Najwyższej Izby Kontroli przedstawię uzasadnienie NIK...

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Tradycyjnie będę prosić bliżej mikrofonu, bo wypowiedzi są nagrywane i musimy być słyszalni na całej sali.

Wicedyrektor departamentu NIK Dariusz Szalkowski:

Dariusz Szalkowski, wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji. Przedstawię wyniki kontroli, najpierw w części 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w 2017 r. w części 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej. Wydatki budżetu państwa w tej części rzetelnie zaplanowano oraz w sposób celowy i gospodarny zrealizowano w kwocie 41 733 600 zł, tj. 91,7% planu po zmianach. Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 4 595 006 zł, tj. 11% wydatków zrealizowanych w tej części. Dysponent części prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje prawidłowość sporządzania przez dysponenta części 74 rocznych sprawozdań za 2017 r. Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a także w terminach określonych w przepisach rozporządzeń ministra finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostkowych sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym sprawozdań w zakresie operacji finansowych.

Po kontroli wykonania budżetu państwa w części 74 Najwyższa Izba Kontroli w związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości nie formułowała wniosków pokontrolnych. Wystąpienie pokontrolne zostało skierowane do prezesa Prokuratorii Generalnej RP w dniu 6 kwietnia 2018 r. Prezes Prokuratorii nie wniósł zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego.

Natomiast odnośnie do oceny Najwyższej Izby Kontroli w zakresie części 60 – Wyższy Urząd Górniczy NIK również w tym przypadku pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu państwa w 2017 r. W wyniku kontroli wydatków budżetu państwa zrealizowanych w wysokości 2 000 369 tys. zł, stanowiących 4% łącznych wydatków WUG, stwier-

dzono, że zostały one poniesione z zachowaniem gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Planowane wydatki z budżetu środków europejskich nie zostały zrealizowane z przyczyn niezależnych od WUG. W efekcie osiągnięte zostały cele prowadzonej działalności, zaplanowane na rok 2017 w budżecie WUG w układzie zadaniowym. Prezes WUG prawidłowo realizował obowiązki dotyczące nadzoru i kontroli nad wykonaniem dochodów i wydatków budżetu państwa wynikające z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

NIK opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzania przez dysponenta części 60 rocznych sprawozdań za 2017 r. Ze względu na niestwierdzenie nieprawidłowości w tym przypadku NIK nie przedstawia systemowych uwag i wniosków pokontrolnych dotyczących wykonania budżetu państwa w 2017 r.

Wystąpienie pokontrolne do prezesa WUG zostało wysłane w dniu 9 kwietnia 2018 r. NIK nie formułowała wniosków pokontrolnych. Prezes WUG nie wniósł zastrzeżeń do przedstawionego wystąpienia pokontrolnego.

Odnosnie do części budżetowej 50 – Urząd Regulacji Energetyki NIK pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w tej części. Dochody budżetu państwa w części 50 zostały zrealizowane w wysokości 114 937 tys. zł, tj. 108,4% kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2017 r.

W wyniku kontroli 12,4% zrealizowanych wydatków części 50 stwierdzono, że wydatki te zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych do tej ustawy. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w budżecie w układzie zadaniowym. Prezes urzędu sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 50 – Urząd Regulacji Energetyki rzetelnie i zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

NIK pozytywnie zaopiniowała prawidłowość sporządzania przez dysponenta części 50 rocznych sprawozdań za 2017 r. Wystąpienie pokontrolne zostało przekazane do prezesa URE w dniu 10 kwietnia. Prezes URE nie zgłosił zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego.

Część 47 – Energia oraz części 48 – Gospodarka złożami kopalin, czyli Ministerstwo Energii. NIK ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w tych dwóch częściach oraz pozytywnie ocenia sprawozdawczość roczną i kwartalną dotyczącą wykonania budżetu państwa wymienionych części, sporządzoną na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

W częściach 47 – Energia oraz 48 – Gospodarka złożami kopalin prawidłowo gromadzono bieżące dochody budżetowe. Wydatki z budżetu państwa i z budżetu środków europejskich zrealizowane zostały w sposób legalny, celowy i gospodarny. W części 47 – Energia zbadano wydatki na kwotę 230 414 tys. zł, tj. 51,2% poniesionych wydatków, a w części 48 – Gospodarka złożami kopalin na kwotę 2 037 232 tys. zł, tj. 48,5% poniesionych wydatków.

W części 47 – Energia zbadano wydatki z budżetu środków europejskich na kwotę 327 919 tys. zł, tj. 57,1% poniesionych wydatków. Zadania ujęte w planie finansowym Ministerstwa Energii w układzie zadaniowym zostały zrealizowane. NIK nie stwierdzała nieprawidłowości w rozliczeniu zbadanych dotacji udzielanych przez ministra energii w ramach programów operacyjnych „Infrastruktura i Środowisko” oraz programu operacyjnego „Pomoc Techniczna” z punktu widzenia celów zdefiniowanych w dokumentach strategicznych oraz celów finansowanych dotacjami. Środki przekazane beneficjentom uczestniczącym w powyższych programach zostały wydatkowane efektywnie.

NIK nie stwierdziła również nieprawidłowości w rozliczaniu zbadanych dotacji udzielanych przez ministra energii na utrzymanie rezerw strategicznych oraz na realizację zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju. NIK pozytywnie ocenia sprawozdania budżetowe za 2017 r. o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych, z wykonania planów dochodów budżetowych, z wykonania planów wydatków budżetu państwa, z wykona-

nia wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym, a także sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2017 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji. Sprawozdania sporządzone zostały terminowo i poprawnie pod względem merytoryczno-formalno-rachunkowym, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, a sprawozdania zbiorcze na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych.

NIK w tej kontroli po raz kolejny zwróciła uwagę, że nie zostało wykonane ustawowe zadanie ministra energii polegające na opracowaniu projektu dokumentu – polityka energetyczna państwa. Obowiązek opracowania aktualnego projektu tego dokumentu wynika z art. 12 ust. 2 pkt 1, w związku z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne. NIK już wielokrotnie wносиła o podjęcie pilnych działań zmierzających do przyjęcia polityki energetycznej państwa. Wystąpienie pokontrolne zostało skierowane do ministra energii w dniu 17 kwietnia 2018 r. W wystąpieniu pokontrolnym NIK wносиła o podjęcie działań zmierzających do opracowania i przyjęcia polityki energetycznej państwa.

Jeżeli można, panie przewodniczący, odnośnie do pozostałych części... Słucham? To wszystko, jeżeli chodzi o Najwyższą Izbę Kontroli. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu dyrektorowi za przedstawienie wyników kontroli z wykonania budżetu państwa w omawianych częściach. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w przedmiocie wykonania budżetu tych części? Pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, zacznę od części 48, dotyczącej gospodarki złożami kopalin. Chciałabym zapytać, bo w tym sprawozdaniu wskazano, że w roku 2017 między innymi dotacje i subwencje dla górnictwa węgla kamiennego zostały przeznaczone w kwocie 4 739 000 tys. zł – o tysiącach już nie będę mówić. Tym samym dotacje i subwencje to kwota 3 839 000 tys. zł. Rodzi się zatem pytanie – i ono powinno być pytaniem ważnym, strategicznym – o wieloletni program i jego modyfikację dotyczącą górnictwa. Chciałabym więc pana ministra zapytać, czy w roku 2017 podejmowano działania w zakresie opracowania wieloletniego programu dotyczącego górnictwa, bo doskonale wiemy, jak Polska powinna się przygotować w świetle między innymi wymogów związanych z ochroną środowiska, dyrektyw europejskich, ale też sytuacji krajowej. A zatem jak i czy te dotacje i subwencje z roku 2017, przypomnę – prawie 4 800 000 tys. zł, doprowadziły do tego, żebyśmy mówili, iż górnictwo będzie tą dziedziną gospodarki, gałęzią produkcji, do której podatnicy nie będą musieli co roku dokładać, albo jaka jest koncepcja, jaki jest pomysł w tym zakresie. Przypomnę, te 4 800 000 tys. zł z roku 2017, ale w latach wcześniejszych budżet również subsydiował górnictwo węgla kamiennego poprzez dotacje i subwencje. To jest zakres przedmiotowy Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Niemniej jednak Komisja Finansów Publicznych, zajmując się budżetem, powinna znać odpowiedź na takie pytanie i, panie przewodniczący, powinna być informowana, bo to są duże wydatki. Mówimy o subwencjonowaniu. Warto, abyśmy o koncepcji rządu w tym zakresie – poza samym przyjsciem do budżetu po kolejne środki – mogli rozmawiać. To wydaje się największą pozycją w tym budżecie.

Chciałabym również zapytać w sprawie ekwiwalentu pieniężnego za węgiel. W tym sprawozdaniu wskazano, że w 2017 r. dokonano 8810 wypłat ekwiwalentu pieniężnego z tytułu bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych w przedsiębiorstwach górniczych. Chciałabym jednak potwierdzenia, czy tutaj jest zawarta prawdziwa informacja. Poprzez Zakład Ubezpieczeń Społecznych takich wypłat ekwiwalentu pieniężnego osobom uprawnionym – jak wskazuje się w sprawozdaniu – było 1 021 270. Prosiłabym o potwierdzenie.

Odnośnie do części 47 – Energia mam pytanie dotyczące odbiorców wrażliwych. Państwo, przychodząc z projektem budżetu, wskazywali, że będziemy chronić odbiorców wrażliwych, określając kryteria tej pomocy, ale i określając wolumen środków przezna-

czonych na ten cel. Chcę przypomnieć koleżankom i kolegom posłom z Komisji, że określono je na poziomie 38 742 tys. zł, a zrealizowano w wysokości 15 683 tys. zł.

Dlaczego mówię tak dokładnie? Dlatego, że odbiorca wrażliwy to nie tylko rodziny z dziećmi o określonych kryteriach dochodowych. Odbiorca wrażliwy to również ludzie starsi. I to pytanie jeszcze raz zadam – i proszę o informację – w jaki sposób państwo próbowali dotrzeć? Bo to nie polega tylko na tym, że zapiszemy, że będziemy chronić odbiorcę wrażliwego. Chodzi o to, jak państwo tę informację popularyzują. I oby tak jak w przypadku ulotek rozdanych na koniec roku, że dzieciakom na początek kolejnego roku szkolnego należy się po 300 zł, było z tym odbiorcą wrażliwym. Ustaliliśmy te kryteria jeszcze przed rokiem 2015. Ustaliliśmy również środki na ten cel. Ten program został opracowany wcześniej. Nam bardzo zależy na tym, jeżeli przeznaczamy środki na odbiorcę wrażliwego, czy został on wyszacowany – szczególnie chodzi o ludzi starszych. Czy pan minister powie, czy nie rozważali państwo takiej informacji dla emerytów i rencistów, żeby również poprzez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o tym mówić – bo tam jest ten poziom osób, które najczęściej kwalifikują się do takiego wsparcia odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej – i te osoby poinformować? My nie jesteśmy zadowoleni z tego – a przynajmniej ja – że w tej części dotyczącej odbiorcy wrażliwego, skoro zaznaczono środki, wskazano, że może być udzielana taka pomoc, tej pomocy w pełnej wysokości szacowanym osobom – bo państwo opierają się również na szacunku – nie udzielono. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Czy państwo posłowie jeszcze? Pan przewodniczący Janusz Cichoń, bardzo proszę.

Posel Janusz Cichoń (PO):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, usłyszeliśmy przed chwilą, że rząd tak naprawdę nie ma podstawowego dokumentu, jakim jest polityka energetyczna państwa, że minister energii nie przygotował tego dokumentu mimo ustawowego obowiązku. Trudno sobie wyobrazić, jak można prowadzić politykę energetyczną bez strategii, bo ten dokument – jak rozumiem – taki strategiczny wymiar mieć powinien. Pytanie o powody, dla których tego dokumentu nie ma. Wydaje się niedopuszczalne, żebyśmy mogli w tak ważnej dziedzinie poruszać się po omacku. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Pani przewodnicząca Gabriela Masłowska prosiła o zabranie głosu. Bardzo proszę.

Posel Gabriela Masłowska (PiS):

Panie ministrze, szanowni państwo, po zapoznaniu się ze sprawozdaniem, z opinią z wykonania budżetu za 2017 r. w części 47 – Energia przyznam, że z dużą satysfakcją przyjąłem taką informację, że ministerstwo bardzo dobrze realizuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego państwa oraz zapewnieniem rezerw strategicznych zgodnie z potrzebami państwa w warunkach kryzysu. Mierniki, które zostały przyjęte do oceny realizacji tych zadań, są po prostu bardzo pozytywne i mimo że tutaj podnosi się brak dokumentu, uważam, że trzeba pogratulować ministerstwu, panu ministrowi, że jednak wyniki w tym zakresie są bardzo pozytywne i że także pozytywne są oceny Najwyższej Izby Kontroli. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jeszcze ktoś z państwa? Zatem przechodzimy do udzielania odpowiedzi. Panie ministrze, bardzo proszę odpowiedzieć albo wskazać osobę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Energii Grzegorz Tobiszowski:

Panie przewodniczący, panie i panowie parlamentarzyści, zaproszeni goście, dziękuję serdecznie za wywołanie pytaniami tych kwestii. Jeśli chodzi o kwestię odbiorcy wrażliwego, to mamy rolę prezentującego dystrybuowanie środków, dlatego że wnioski wpływają do Ministerstwa Finansów, natomiast gospodarzem rozdysponowania środków i całego procesu jest samorząd. To samorządy składają do nas wnioski o uruchomienie stosow-

nych środków. My szacujemy w budżecie, a właściwie w budżecie Ministerstwa Finansów, ale przyznajemy, że mamy to w sprawozdaniu, i na wniosek samorządu... Zresztą, w sprawozdaniu to państwo mają, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.Urz.) odbiorcy wrażliwemu przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny wypłacany przez gminy. Zatem my, na wniosek gminy, przekazujemy stosowną wielkość, natomiast gminy ze stosownych województw są właścicielami całego projektu. Przyjmuję ten głos, rzeczywiście trafny, że dobrze byłoby promować ten projekt, natomiast myślę, że bardziej jest to sugestia w stronę samorządów i gmin, które są gospodarzami środków, o które zwracają się do nas z wnioskami.

Odnosnie do programu dotyczącego górnictwa, w ramach tych 4 000 000 tys. zł, jak państwo mogą zauważyć, prawie 2 000 000 tys. zł, niespełna, bo część przeszła na ten rok na duży program świadczenia rekompensacyjnego, który zgodnie uchwaliliśmy – parlament wykazał się wielką roztropnością i właściwie wszyscy parlamentarzyści promowali ten projekt – połowa z tej wielkości poszła na świadczenia rekompensacyjne. Notabene w marcu program został zamknięty z dobrym wynikiem, a to dla nas wszystkich jest dobra informacja.

Natomiast kolejna, dość wysoka pozycja – 900 tys. zł dla Spółki Restrukturyzacji Kopalń, to jest coś, co nas zastało po przyjeździe do ministerstwa, bowiem to są skutki szkód górniczych w kopalniach, które były przekazywane do SRK. Nie mieliśmy tytułu prawnego, aby te środki uruchomić. Musieliśmy je negocjować z Unią Europejską, albowiem mimo że były środki w projekcie dotyczącym restrukturyzacji i ustawy restrukturyzacyjnej, to nie mieliśmy tytułu, bo tam nikt nie przewidział wypłat za szkody górnicze. I wielu parlamentarzystów, słusznie skądinąd... Tak, panie przewodniczący. Kiedyś robiła to Kompania Węglowa. Kiedy ona zaczęła znikać i kopalnie przechodziły do SRK, szkody zostały w Kompanii Węglowej, która już właściwie nie prowadziła działalności jako takiej... Nie, pani przewodnicząca. Ja bym nie chciał się licytować, ale pan przewodniczący ma rację. To było nawet dyskutowane na posiedzeniu Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Pani kolega zapytał, po czym mi podziękował, bo uznał, że mam rację, bo to nie my uchwalaliśmy ustawę, nie my wpisywaliśmy pierwotnie i nie my rozpoczęliśmy negocjacje w Komisji Europejskiej. Nie chcę jednak czynić sporu – ja tylko opisuję projekt, który jest wielki i bardzo złożony.

Pani pyta o 4 000 000 tys. zł – i słusznie. Państwo muszą to wiedzieć, bo to jest duża kwota. Ja rozumiem to pytanie o wielkość zaangażowanych środków. Dlatego chcę być w miarę precyzyjnym, aby państwu pokazać, że ta kwota nie jest tak po prostu wystrzelona, tylko składa się z pewnych pozycji. Tak więc duża pozycja 900 tys. zł, prawie miliard, jest związana z zaległymi szkodami górniczymi – to jest dokapitalizowanie SRK. Mamy więc de facto – jak państwo zobaczą – prawie o 3 000 000 tys. zł. Następnie środki, które SRK uruchamia – na urlopy, na odejścia pracowników z kopalń do SRK, na wszelkie odprawy. A następnie, proszę państwa, mamy też te kopalnie, które przechodzą w procesie technicznego ich zabezpieczenia, aby nie było szkód, czy części kopalń, które przechodzą do SRK. Tu mamy kopalnię „Staszic”, część kopalni „Jas-Mos”, część kopalni Katowickiego Holdingu Węglowego, jak „Boże Dary” – mogę wymienić. To jest ta duża kwota, która wchodzi później w rozliczenie, jeśli chodzi o SRK.

Natomiast jeśli chodzi o te 1 008 000 osób – tak, jest to wielkość właściwa, dlatego że ZUS wypłaca. To są wielkości powstałe z tego tytułu, że pracownicy kopalń mają prawo do bezpłatnego węgla. I to są te kopalnie, które przed procesem przeszły do SRK. Czyli przed tym naszym dużym procesem restrukturyzacyjnym te osoby miały tytuł do bezpłatnego węgla i te zobowiązania przeszły na SRK przed 2007 r. Niech państwo zauważą, że SRK istnieje trochę dłużej niż dwa czy cztery lata i proces przenoszenia majątku, jak i kopalń do SRK zaczął się już wcześniej. Natomiast teraz jest ten duży restrukturyzacyjny proces, dlatego zauważamy te wielkości, które są z tym związane.

Odnosnie do polityki energetycznej i programu muszę państwu powiedzieć, że programy dla sektora węgla kamiennego i brunatnego – bo to będzie ważne w odniesieniu do programu energetycznego – mamy przyjęte. W zeszłym roku został przyjęty przez rząd program dla sektora węgla kamiennego. Niedawno, bo półtora, dwa miesiące temu, został przyjęty program dla sektora węgla brunatnego. Mamy więc dwa surowcowe programy,

które wchodzi w skład programu energetycznego. I zaraz przejdę do słusznego pytania pana posła, ale jeszcze zatrzymam się przy programie dla sektora węgla kamiennego.

Tam mamy rozpisane pewne sekwencje – jeśli państwo zwróciłoby uwagę – jak plany inwestycyjne, pewne zabezpieczenia kopalń, zagospodarowanie terenów poprzemysłowych, pewne wytyczne do rozmów w Brukseli, jeśli chodzi o platformę, o której teraz rozmawiamy, zagospodarowania terenów pogórnich. I co ważne, tego nie ukrywam i bezdyskusyjnie chcę podkreślić, że jest to pierwszy program, który został bardzo mocno wynegocjowany przez stronę społeczną – menedżerów sektora węgla kamiennego, ekspertów z instytutów i przedstawicieli resortu. Następnie po ponad roku przygotowań program wrócił do zespołu trójstronnego i został przyjęty przez ten zespół.

Powiem tylko, że zespół trójstronny to są wszyscy przedstawiciele krajowego sektora węgla kamiennego, jak również pracodawcy zrzeszeni w różnego rodzaju organizacjach. Ten dokument został przyjęty. Wrócił do Ministerstwa Energii – międzyresortowe ustalenia, drobne korekty zaakceptowane przez zespół trójstronny – a następnie przyjął go rząd. Mamy zatem przyjęty program. I co się dzisiaj dzieje? W programach przyjęliśmy, że powołujemy zespoły mieszane, z więc reprezentujące wszystkie środowiska biorące udział w tym projekcie, które poprzez cykliczne, miesięczne spotkania będą analizować, jak dany program jest realizowany. Zespół górniczy już został powołany – przeze mnie – i rozpoczął pracę. Jeśli więc chodzi o program mówiący o tych wielkich środkach, to proszę mi wierzyć, mogą państwo parlamentarzyści być dumni, że taki program mamy, bo jest to też wynikiem przyjętej ustawy restrukturyzacyjnej, za którą parlamentarzyści gremialnie głosowali. Realizujemy więc tutaj złożenia, które wytyczył nam Sejm.

Odnosnie do sektora węgla brunatnego... Dlaczego wywołuję ten program? Dlatego że w założeniach polityki energetycznej poprzedników nie było przewidywanej roli węgla brunatnego. Zatem odnośnie do tego, że nie mamy jeszcze przyjętego dokumentu, przyznaję – nie mamy. Jest opóźnienie. Mogę państwu powiedzieć przepraszam, ale nie jest to wynikiem tego, że nie chcemy tego uchwalić, nie widzimy potrzeby albo jesteśmy nieudolni. Nie. Jest to, proszę państwa, wynikiem okoliczności i zarazem zmiany polityki tego rządu w stosunku do tego, co realizował poprzedni rząd. My przywróciliśmy do życia węgiel brunatny – przewidujemy odkrywkę Żłoczew i dzisiaj nie mówimy: czy, tylko: kiedy ona zacznie być realizowana – a więc rolę węgla brunatnego w miksie energetycznym.

Proszę państwa, jak państwo wiedzą, jesteśmy po rozmowie i otrzymaniu notyfikacji na rynek mocy. To trzeba było negocjować. To było nowe zjawisko, z którym się zetknęliśmy. I dopiero ustawa o rynku mocy, która zabezpiecza nam środki na inwestycje w energetyce konwencjonalnej, ale nie tylko, sprawia, że mamy wytyczne i założenia do programu energetycznego. My, mając założenia miksu energetycznego pokazującego, z jakiego źródła energetycznego będzie w Polsce energia, musieliśmy rozpiąć to na akordy, zabezpieczając finansowanie, a zarazem przygotowując inwestycje. Dlatego też w programie energetycznym, który oczywiście jest istotny i dokument powinien się pojawić, musimy mieć precyzyjne założenia, by nie był to dokument, który my uchwalimy, położymy – jak było – i nie będziemy go realizować, bo wtedy mija się to z celem. Dlaczego? Dlatego że jesteśmy w stałym kontakcie i permanentnych negocjacjach, dialogu z Unią Europejską.

Proszę zauważyć, że zastaliśmy również tzw. pakiet zimowy. Tego wcześniej nie było. Pakiet zimowy zdecydowanie zmienił nasze założenia. Jeśli mówimy o założeniach CO₂, o nowej jakości surowcowej w polskiej energetyce, jak będziemy realizować dalsze inwestycje energetyczne – czy jądro, gdzie, jaka wielkość, ile gazu, ile odnawialnej – to ja to mówię z marszu, ale proszę mi wierzyć, że to są miesiące analiz, miesiące symulacji, a zarazem zjawisko, które zauważyliśmy, a które musi być uwzględnione. Dlatego dziękuję panu posłowi za pytanie dotyczące polityki energetycznej. Otóż proszę państwa, zapotrzebowanie na energię rośnie nam zdecydowanie bardziej niż w poprzednich latach. My na to musimy odpowiedzieć, żeby nie okazało się, że nie uruchomimy nowych bloków energetycznych i nie przewidzimy tego procesu, bo zahamujemy wzrost gospodarczy. A obok tego, proszę państwa, co zastaliśmy – decyzje, które ten rząd rów-

niez już otrzymał – wyrzucenie z systemu. Czyli nie ma zgody na delegację na pewne bloki energetyczne.

Zatem z jednej strony musimy zabezpieczyć to, co nam „wylatuje” z systemu – bo inaczej nie będziemy mogli negocjować w Brukseli – a więc powiedzenie, w którym miejscu, jaki blok zastąpi stary i kiedy to nastąpi. Dwa – odpowiedź na wzrost zapotrzebowania na energię i to w perspektywie 2030–2050, i na bieżąco negocjujemy to z Unią Europejską. I trzy – zabezpieczenie finansowe, żeby to nie było fikcyjne.

Dlatego jesteśmy po turze rozmów z komisarzami Cañete i Šefčovičem o tym, jak będzie wyglądać nasz miks energetyczny. Dlatego dzisiaj idzie ustawa o OZE. Jak państwo wiedzą, ona również w tym systemie się znajduje. I my, pokazując akty prawne, które składają się na pewne zabezpieczenie realnego powstania programu energetycznego, po przyjęciu stosownych ustaw możemy budować program mówiący o roli źródeł energii, jaka będzie energia, z czego, w jakim procencie, w jakich latach i jaka będzie perspektywa.

Oczywiście to nie będzie dokument sztywny. Poprzednicy będą musieli na bieżąco analizować rynek i go uaktualniać, ale te kierunki, perspektywę, trzeba będzie pokazać. I do tego, proszę państwa, jeszcze cały plan inwestycyjny związany z siecią. My nie zastaliśmy planów inwestycyjnych, jeśli chodzi o sieć, a zauważmy, proszę państwa, abstrahując od tego, że było trochę zawirowań – nie wiem, jak nazwać to, co działo się w zeszłym roku – że jeśli chodzi o sieć energetyczną, to część rejonu Polski została zdmuchnięta. Wszyscy pamiętamy te zdarzenia – klęska żywiołowa. Jednak po analizie, kiedy planujemy nowe inwestycje – chociażby elektrownię na wschodzie – musimy również zmodernizować, wprowadzić plan inwestycyjny na sieć. To wszystko musi się złożyć na politykę energetyczną państwa. I oczywiście podzielam opinię, że taki program powinien się pojawić. Natomiast mówię państwu, dlaczego takiego dokumentu jeszcze nie przedłożyliśmy, co spowodowało, że musieliśmy na nowo rozpocząć prace analityczne. I nie jest to krytyka poprzedników, bo zjawiska, które zastaliśmy, nie były związane z tym, że ktoś dzisiaj jest w opozycji. Dlatego myślę, że ważne jest, abyśmy o tym rozmawiali, ale w duchu merytorycznym, bo proszę państwa, każdy nasz głos jest bardzo ważny i czytany jest w Brukseli. Chociażby przygotowania do POP-u, gdzie też chcemy pokazać naszą rolę, jeśli chodzi o polską energetykę – jak ją widzimy, jaka ona będzie w Unii Europejskiej i jakie surowce będą na zapleczu polskiej energetyki. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję, panie ministrze, za rzeczowe, merytoryczne i jasne przedstawienie tych problemów, które dotyczą tej części budżetowej. I gratuluję, bo wszyscy w skupieniu pana słuchali. Są jednak pytania. Pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska i pan poseł Nykiel. Pan profesor pierwszy. Proszę bardzo.

Poseł Włodzimierz Nykiel (PO):

Pan przewodniczący Cichoń stwierdził, że nie ma dokumentu, który nosiłby miano polityki energetycznej, i poprosił o wyjaśnienie, dlaczego tak się dzieje. Moje pytanie wiąże się z pytaniem pana posła Cichonia. Mianowicie art. 12 ust. 2 mówi, że pierwszym i najważniejszym – jak rozumiem – zadaniem jest przygotowanie projektu polityki energetycznej państwa i koordynowanie jej realizacji. Chciałbym zapytać po tej wypowiedzi, dlaczego przez dwa i pół roku tego nie opracowano. Czy spodziewa się pan minister i czy można wskazać w przybliżeniu czas, kiedy taki projekt minister opracuje, bo później zatwierdza go Rada Ministrów itd.? Czy pan minister może odpowiedzieć na to pytanie, czy w najbliższym czasie powstanie ten projekt? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. I jeszcze pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Kontynuując pytanie pana posła Nykiela – pana profesora – w zakresie tej strategii energetycznej chciałabym, aby pan minister odpowiedział, jak będzie się kształtował miks energetyczny i sprawa odnawialnych źródeł energii, wypełnienia norm, o których pan minister mówi, że rozmawiają państwo w Brukseli. To pierwsze pytanie.

I drugie pytanie. Pytałam o strategię węglową, a teraz pytam o normy dotyczące węgla, o parametry, które powinno się określić między innymi dla sprzedawanego węgla w kontekście pojawiających się dużych problemów, o których pan minister mówił, między innymi ze smogiem. Czy i jak w roku 2017 określano te parametry? To pierwsze. I drugie. Czy na wwożony węgiel – bo państwo mówili o wwożonym węglu – nałożone są parametry i jak one były przestrzegane w ciągu roku 2017? Dziękuję.

Aha, nie udzielono mi odpowiedzi odnośnie do wypłat ekwiwalentu dla osób, które są zatrudnione, i ponad miliona wypłat ekwiwalentu dla osób, którym płaci Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zadać pytanie? Nie. Panie ministrze, bardzo proszę. Pytanie od pana profesora i od pani przewodniczącej.

Sekretarz stanu w ME Grzegorz Tobiszowski:

Jeśli chodzi o składkę, pani przewodnicząca, to wspomniałem, że to 90% wykonania, ponad 8 tys. osób i ta wielkość jest prawidłowa w naszym sprawozdaniu. Nie bardzo rozumiem, bo tu mamy plan...

Posel Krystyna Skowrońska (PO):

Panie ministrze, chodzi o proporcję pomiędzy milionem wypłat przez ZUS a ok. 8800 wypłat przez podmioty. To wydaje się duża różnica. Skąd ona wynika? Czy dla...

Sekretarz stanu w ME Grzegorz Tobiszowski:

Już pani odpowiem, pani przewodnicząca. Przepraszam, że tak wszedłem w zdanie. My mamy również pracowników przedsiębiorstw robót górniczych. To jest jakby kolejna grupa, którą też obsługujemy. Tak więc z jednej strony mamy te, które idą prosto z ZUS, ale też mamy te, które mają prawo do ekwiwalentu i znalazły się w procesie we wcześniejszych latach jako pracownicy przedsiębiorstw robót górniczych. Oni też są wprowadzeni – już podam pani kwoty: 1,21 mln – emeryci z likwidowanych kopalń i 8 tys. – osoby z PRG. I to są wszyscy sprzed 2007 r. To są takie zaszłości, bo pamiętamy, że w górnictwie następowały co jakiś czas.

Natomiast odnośnie do OZE i jakości węgla, może rozpocznę od jakości węgla. Obecnie trwają obrady nad ustawą i czekamy na informacje z Brukseli. Uważam, że powinniśmy otrzymać pozytywne, ale czekamy na termin, który mija bodajże na dniach, bo jako Ministerstwo Energii, wraz z Ministerstwem Środowiska i ówczesnym Ministerstwem Rozwoju, wprowadziliśmy ustawę o jakości paliw. Z ustawą o jakości paliw powiązane są trzy rozporządzenia i te rozporządzenia są już wykazane na etapie procedowania. Dlaczego? Dlatego że rozporządzenia są elementami składowymi tej ustawy, bo podajemy, jakie węgle mogą być na polskim rynku po wejściu ustawy w życie, i zaraz powiem, co mamy na myśli. Dwa – jak będą pobierane próbki. I trzy – kto te próbki będzie wykonywał. Pokazujemy więc cały system, bowiem rzeczywiście zetknęliśmy się na polskim rynku... Nie ukrywam, że postulowałem to od pewnego czasu i w poprzedniej kadencji byliśmy już blisko, żeby pewne rozwiązania wprowadzić.

Energetyka radzi sobie z mułami, ze słabymi jakościowo węglami, ale prawdą jest, że napływa tzw. niesort. Trudno to nazwać węglem. Jest to surowiec czy produkt, który jest używany w różnych miejscach do spalania i faktycznie był gdzieś w obrocie. Chodzi nam między innymi o to, żeby flotokoncentraty, muły – niesort był wyrugowany z rynku dla indywidualnego odbiorcy, żeby nie mógł być w obrocie, sprzedawany. Jedynie ci, którzy mają piece powyżej 1000 MW, a więc elektrownie, jakaś działalność gospodarcza, mogą to mieć... Flotokoncentraty w ogóle wyrzucamy. Miały i muły mogą być wykorzystywane.

Nie wiem, czy państwo pamiętają, że w zeszłym roku Polska Grupa Górnicza słabsze węgle wycofała z rynku. To spowodowało, że samorządowcy w sześciu województwach podjęli uchwałę ekologiczną, aby wycofać ze swoich terenów sprzedaż tego typu surowca dla indywidualnych odbiorców. To jest bezdyskusyjne, bo prawdą jest, że jeżeli chodzi o piece indywidualne, szkodzi to czystości powietrza, parametrom. Natomiast wydaje mi się, że jest kwestią otwartą, ale w tych samorządach, w tych województwach, w któ-

rych to zostało rozstrzygnięte, ci, którzy mają działalność – ogrodnictwo, szklarnie i temu podobne przedsięwzięcia – niestety musieli przejść na węgiel, między innymi na groszek, co spowodowało, że w okresie września, października, kiedy weszły te uchwały, nie było tyle groszku na rynku. Zaczęło się więc poszukiwanie tego produktu i dlatego jego cena poszła do góry. Pewnie państwo też z tym się zetknęli, że w niektórych miejscach nie było wystarczającej ilości tego węgla w okresie września, października. Później przez politykę dostarczania przez Węglokoks i Polską Grupę Górniczą te luki wypełniliśmy. Niemniej jednak pewien problem powstał.

My dzisiaj ustawą – chcemy, aby w wakacje ta ustawa weszła w życie – chcemy, aby wszyscy sprzedający, wszyscy, którzy parają się handlem węglem, mieli już informacje, co na rynku będzie sprzedawane, jaki produkt na rynku może funkcjonować. Rzeczywiście, to też jest w kontekście uwag Komisji Europejskiej co do czystości powietrza. Równoległe z tym wprowadzane są kotły nowej generacji, a więc próbujemy wyrugować z rynku możliwość spalania surowca o niskim parametrze. Myślę, że jest to uregulowanie rynku sprzedażowego na tyle, że na polski rynek nie powinno już nic wjechać ani nie powinno być mieszania słabszej jakości surowców. Tak więc powinniśmy sobie z tym poradzić. Jesteśmy po pierwszym czytaniu. Czekamy tylko na informacje o notyfikacji i jedziemy – drugie czytanie. Myślę, że odnośnie do tego powinniśmy być zgodni.

Jeśli chodzi o OZE, tak jak mówiłem przy głosowaniu nad ustawą, z którą dzisiaj będziemy w Senacie w komisji po południu, a w przyszłym tygodniu w Senacie, po to przyspieszamy aukcje. I dlatego dziękowałem wszystkim, którzy byli w podkomisji, że dość sprawnie przeszliśmy to procedowanie, bo jeśli rozpoczniemy 1 lipca aukcjami i od razu rozpoczniemy prace nad notyfikacją tej ustawy, która wejdzie w życie, to... Ktoś powie – to dlaczego tych deregulacji nie chcieli wprowadzić teraz. Dlatego że OZE ze swoją nową technologią, ze swoimi nowymi przedsięwzięciami powoduje, że przez kilka lat permanentnie będziemy musieli dostosowywać przepisy do tego zjawiska, jakim jest OZE. To jest jedyna rzecz, w przypadku której w gospodarce, jeśli chcemy panować, jakoś to kreować, będziemy musieli dopasować przepisy do zjawiska.

Jak państwo wiedzą, w wielu miejscach mamy protesty związane z tym, że powstały wiatraki. Gdzieś społeczność protestuje. Wprowadziliśmy „odległościówkę”, to znowu uderzono w tych, którzy teraz chcieliby domy budować, bo reakcja ze strony biznesu była szybsza od regulacji, którą my wprowadziliśmy. Dlatego też dzisiaj konsumujemy w tej ustawie... Ona była przez ponad rok konsultowana przez mojego poprzednika Andrzeja Piotrowskiego, a ja ją przejąłem na etapie wypracowania poprzez konsultacje.

Założeniem tej ustawy jest to, aby spełnić zobowiązania zawarte w rozmowach z Unią Europejską, żeby do 2021–2022 roku mieć te procenty udziału OZE w gospodarce. Dlatego chcemy pokazać, że OZE będzie w systemie. Proszę zauważyć, że my często o OZE rozmawiamy bardzo indywidualnie, natomiast musimy pokazać OZE w systemie energetycznym, bo OZE ma swoją specyfikę. Jeśli nie wieje, to ktoś tę energię musi dać. Dlatego trzeba spowodować, że mamy system oparty na węglu kamiennym i brunatnym, który daje tę energię w momencie... Już kończę, panie przewodniczący. I chcę powiedzieć, że jeśli chodzi o OZE, mamy założenia, żeby te nasze zobowiązania wypełnić. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję panu ministrowi za interesujące wypowiedzi. Na tym kończę omawianie wykonania budżetu w częściach dotyczących właściwości Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Bardzo dziękuję panu ministrowi i zaproszonym gościom.

Przystępujemy do rozpatrzenia opinii Komisji Spraw Zagranicznych. Bardzo proszę pana posła Piotra Pyzika o zreferowanie opinii komisji. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Piotr Pyzik (PiS) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zostałem upoważniony do przedstawienia opinii nr 84 Komisji Spraw Zagranicznych w brzmieniu: „Opinia nr 84 Komisji Spraw Zagranicznych...”

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Panie pośle, bardzo proszę bliżej mikrofonu, bo pan minister narzucił nam głośny styl wypowiedzi. Bardzo więc proszę, kontynuujemy to.

Poseł Piotr Pyzik (PiS) – spoza składu Komisji:

Pozwolę sobie przedstawić opinię nr 84 Komisji Spraw Zagranicznych dla Komisji Finansów Publicznych w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za rok 2017. Jest to opinia uchwalona na posiedzeniu w dniu 14 czerwca 2018 r.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Chwileczkę, panie pośle, bo państwo wychodzą i panu utrudniają, ale taka jest natura przechodzenia z jednego posiedzenia komisji na kolejne. Jeszcze sekundeczkę, panie pośle. Bardzo przepraszam i proszę o kontynuowanie.

Poseł Piotr Pyzik (PiS) – spoza składu Komisji:

To może zacznę od początku. Opinia nr 84 Komisji Spraw Zagranicznych dla Komisji Finansów Publicznych w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za rok 2017, uchwalona na posiedzeniu w dniu 14 czerwca 2018 r.

Komisja Spraw Zagranicznych na posiedzeniu w dniu 14 czerwca 2018 r. rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. (druk nr 2559) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk 2620) w zakresie: 1. części budżetowej 45 – Sprawy zagraniczne: a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, c) dotacje podmiotowe i celowe; 2. części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 31; 3. dotacji podmiotowych; 4. państwowej osoby prawnej – Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych.

Komisja po przeanalizowaniu przedłożonych dokumentów postanowiła rekomendować przyjęcie sprawozdania w wyżej wymienionych częściach. Do reprezentowania stanowiska komisji w tej sprawie na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych został upoważniony poseł Piotr Pyzik. Podpisano – przewodniczący komisji Grzegorz Schetyna. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję. Teraz miał wystąpić poseł koreferent, pan przewodniczący Grzegorz Długi.

Poseł Błażej Parda (Kukiz15):

Zaraz przyjdzie. Mówił, że już idzie.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

To bardzo przepraszam... Jest propozycja, aby przedstawiciel NIK wypełnił tę lukę. Bardzo proszę pana dyrektora o przedstawienie wyników kontroli dotyczącej omawianej części budżetu.

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Dariusz Zielecki, wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej NIK.

Szanowni państwo, przedstawię ocenę NIK w zakresie części 45 – Sprawy zagraniczne. Izba oceniła wykonanie budżetu w tej części, przyjmując obniżoną ocenę opisaną z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości. Nieprawidłowości ujawnione w ramach kontroli budżetowej, ale także ujawnione podczas odrębnych kontroli w placówkach zagranicznych, które odbyły się w ubiegłym roku, świadczą – naszym zdaniem – o nieskutecznej kontroli i nadzorze dysponenta części nad realizacją budżetu.

Jeżeli chodzi o opinię o sprawozdawczości budżetowej, opinia jest pozytywna. Co prawda stwierdziliśmy nieprawidłowości, w szczególności niezgodne z przepisami ujęcie w sprawozdaniu RP27 o dochodach tzw. zaległości spornych, które nie powinny być ujęte w tym sprawozdaniu, jednak błędy te nie spowodowały obniżenia oceny.

Jeżeli chodzi o szczegółowe badanie, którym objęliśmy wydatki, objęliśmy nim wydatki na dotacje w kwocie prawie 266 400 tys. zł, tj. prawie 68% wydatków na dotacje, oraz wydatki bieżące i majątkowe ministerstwa w kwocie ponad 26 000 tys. zł, tj. 9,2%

wydatków ministerstwa. Badanie dotacji wykazało nierzetelne wypełnianie przez komisje konkursowe kart oceny merytorycznej, błędy formalne w dowodach dokumentujących przekazywanie dotacji oraz nierzetelne informowanie o źródle pochodzenia polskiej pomocy humanitarnej. Także przy rozliczeniach dotacji popełniono błędy, między innymi nie korygując kosztów nieproporcjonalnie przypisanych do kilku projektów realizowanych w ramach jednej dotacji. Jeżeli chodzi o wydatki pozostałe, stwierdziliśmy, że wydatki w kwocie ponad 3000 tys. zł na modernizację ambasady w Indiach zostały zaplanowane na podstawie niezaktualizowanego programu inwestycji.

Już kolejny rok zwracamy uwagę na systemowe niedomaganie nadzoru i kontroli efektywności realizacji planów wydatków w układzie zadaniowym, jeżeli chodzi o podległe ministrowi jednostki. W planach tych jednostek, podobnie jak w latach ubiegłych, nie było mierników rzeczowych wykonania zadań, co uniemożliwiało dokonanie na tej podstawie oceny efektywności realizacji tych zadań w placówkach. Mierniki takie występują tylko na poziomie planu łącznego dysponenta części.

Po raz kolejny zwróciliśmy także uwagę na brak spójności planu działalności ministra i budżetu w układzie zadaniowym, w których niejednolicie określono wartość docelową ośmiu mierników do osiągania celu. W naszej opinii brak tej spójności ogranicza przydatność zarządczą tych dokumentów i świadczy o niezachowaniu należytej staranności. Uwagi zgłosiliśmy także do rzetelności obliczenia osiągniętej w 2017 r. wartości miernika do zbadania oceny oddziaływania MSZ i placówek zagranicznych na wizerunek Polski za granicą.

Zwróciliśmy także uwagę na brak w ministerstwie już od wielu lat racjonalnego gospodarowania nieruchomościami na potrzeby placówek zagranicznych. Prowadzi to do nieprawidłowości ujawnianych zarówno przez NIK, jak i MSZ. Przykładowo w 2016 r. wskazaliśmy w wyniku kontroli wykonania budżetu w 2016 r. na decyzję MSZ o sprzedaży nieruchomości po zlikwidowanej ambasadzie w Dakarze, z której następnie się wycofano, narażając Skarb Państwa na ryzyko wypłaty odszkodowania dla niedoszłego nabywcy. Próby polubownego rozwiązania sprawy, do których doszło w 2017 r., okazały się nieskuteczne, a niedoszły nabywca egzekwuje swoje prawa na drodze sądowej. W przypadku pozyskiwania nieruchomości na potrzeby przedstawicielstwa dyplomatycznego w Gruzji MSZ poniosło nieuzasadnione koszty zakupu i utrzymania trzech nieruchomości, ale to jest ustalenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych i dyrektor generalny służby zagranicznej zgłosił tę niegospodarność do organów ścigania.

Nawiązując jeszcze do kontroli prowadzonych w placówkach zagranicznych, ta kontrola miała miejsce w czterech placówkach, tj. w ambasadach RP w Rzymie, Wiedniu, Kijowie i Mińsku. W wyniku tych kontroli negatywnie oceniliśmy działalność placówek, jeżeli chodzi o Kijów i Mińsk, a pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, jeżeli chodzi o Rzym i Wiedeń. Te nieprawidłowości polegały między innymi na wykonywaniu niedozwolonych płatności zaliczkowych, błędnej i zniekształconej sprawozdawczości, klasyfikacji wydatków, nieprawidłowym gospodarowaniu mieniem i nierzetelnym jego ewidencjonowaniem. Szczegóły w naszym raporcie, w rozdziale pt. „Ustalenia innych kontroli”. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu dyrektorowi za przedstawienie wyników kontroli tych części budżetowych. W oczekiwaniu na powrót pana przewodniczącego Długiego na posiedzenie i wygłoszenie koreferatu, ogłaszam trzypięciominutową przerwę.

[po przerwie]

Stwierdzam zakończenie przerwy. Jest z nami pan przewodniczący, który wygłosi koreferat do tej części budżetu. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Szanowni państwo, tak jak słyszeliśmy, w ustawie budżetowej, już po zmianach, zaplanowano prawie 2 500 000 tys. zł wydatków i ponad 206 000 tys. zł dochodów. Te dochody wykonano o 42 000 tys. zł większe, czyli w kwocie 248 000 tys. zł, co daje 120% planu. Wydawałoby się, że to dobra wiadomość, ale proszę zwrócić uwagę na to, że to jest tylko 1% więcej niż rok wcześniej. To wska-

zuje na to, że albo przy planowaniu budżetu popełniono błąd – bo nie chcę powiedzieć, że specjalnie zaniżono, aby mieć większy margines bezpieczeństwa... Wobec tego tak naprawdę to zwiększenie dochodów jest bardzo nieznaczne.

Dochody zresztą to głównie opłaty konsularne. Według sprawozdania jest to chyba 281 000 tys. zł, czyli więcej niż całość dochodów, ale sporą część tego pochłonęły różnice kursowe, dlatego te dane, przynajmniej w sensie sprawozdawczym, mamy takie, jakie widzieliśmy.

Przy wydatkach, zarówno planowanych – 2 500 000 tys. zł, jak i wykonanych – nieco mniejszych po zmianach, są to jednak wydatki o ponad 18% większe niż w 2016 r. Jest to znaczący skok. Nie oznacza to jednak dużo większej naszej aktywności dyplomatycznej. To po prostu oznacza, że to pomoc zagraniczna, bo główna zwyczajka to pomoc zagraniczna i składki, czyli w rozdziałach 75079 i 75095, a więc tam, gdzie są składki.

Z ciekawostek – wydawałoby się, że wynagrodzenia w resorcie spraw zagranicznych wzrosły, bo ze statystyk wynika, że wykonanie wynosi 104,7%, czyli o 4,7% powinno być lepiej. Jednak – nie ma pani Skowrońskiej, więc mogę pozwolić sobie powiedzieć to odważnie – wynika z tego, gdy spojrzymy w dokładne dane, że w kierownictwie resortu jest to 127%. Czyli kierownictwo uzyskało 27% zwwyżki. Gratulujemy. Nie chcę nazywać po imieniu, co to prawdopodobnie jest – mimo że pani przewodniczącej nie ma – natomiast w służbie cywilnej jest to tylko 1% wzrostu. Zatem ciężko pracujący urzędnicy, biorąc pod uwagę inflację, która istnieje, w zasadzie są na wstecznym biegu. Gdy to jeszcze rozbijemy na pracowników, którzy są na placówkach, i tych, którzy są w centrali, to w centrali jeszcze nie jest tak źle, bo ok. 105%, natomiast na placówkach jest to z reguły zero, tzn. że tak naprawdę w ogóle nie było podwyżek. To jest chyba zły trend, bo jeżeli chcemy utrzymywać odpowiednie kadry w naszej służbie dyplomatycznej, to jednak podwyżki powinny być, głównie dla tej kadry urzędniczej, dyplomatycznej. Kierownictwo powinno znajdować zachętę do dobrej pracy prawdopodobnie z innych środków.

Chciałbym zwrócić uwagę również na ocenę NIK. Chciałbym jednak, żeby każdy uważnie ją prześledził. Kolejny już raz ocena NIK jest opisowa. To jest niepokojące, bo to oznacza, że mamy trwałe zjawisko, że nie ma pozytywnej opinii w tym resorcie. To jest resort spraw zagranicznych, który w jakimś sensie jest prestiżowy. Uważam, że powinno być ambicją kierownictwa resortu, aby ocena była pozytywna. Ja rozumiem, że te dostrzeżone nieprawidłowości, o których NIK mówi, nie dotyczą jakichś wielkich spraw finansowych itd. – oczywiście to rozumiem i doceniam – natomiast dbałość o szczególności w tym resorcie powinna być szczególnie wysoka. Oczekiwałam jednak – to chyba głównie dyrektor generalny musiałby wzmocnić wysiłki, aby odpowiednie służby przekonać, bo na przykład jak NIK podkreśla, podobnie jak w latach poprzednich nie określono mierników wykonania zadań, szczególnie w części 45. Jeżeli mamy powtarzalną sytuację, podobną jak w latach poprzednich, to staje się już trwałe. To staje się wręcz problemem systemowym. Nie powinniśmy o tym zapominać.

Jako Komisja Finansów Publicznych powinniśmy to bardzo podkreślać, aby jednak mobilizować kierownictwo resortu do uporządkowania tego. Wśród zarzutów jest nawet zarzut niezachowania należytej staranności przy niektórych rzeczach czy nierzetelnego sprawowania nadzoru nad dotacjami. Tu nie chodzi o wielkie kwoty. Tu chodzi o to, że gdzieś brakuje nam urzędniczego porządku w tym jakże czułym resorcie.

Uważam, że również należy pamiętać – i jako Komisja powinniśmy z tego zdawać sobie sprawę – że dwie placówki zostały negatywnie ocenione przez Najwyższą Izbę Kontroli. Chodzi o Mińsk i Kijów. To nie jest przypadek, że znowu ten kierunek. Jeśli do tego dołożymy zawiadomienie do prokuratury dotyczące placówki w Tbilisi, w Gruzji, w przypadku której chodzi o pewne niejasności związane z nieruchomościami, to świadczy to o tym – a nadal na tym odcinku, nazwijmy go wschodnim, w mitach miejskich czy plotkach słyszy się bardzo nieprzyjemne rzeczy o polityce wizowej, o mechanizmach wizowych, nie chcę używać mocnych słów – że tam, również w zakresie finansowym, powinna być zwrócona szczególna uwaga na to, aby to wszystko uporządkować.

Ogólnie rzecz biorąc, podstawowym hasłem byłoby jednak to, żeby na następny rok nie było opisowej oceny, aby jednak była pozytywna ocena w tym jakże istotnym i prestiżowym resorcie. I poza tym oczywiście przyjmujemy sprawozdanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję panu przewodniczącemu za wygłoszony referat. Otwieram dyskusję. Zgłosił się pan profesor Nykiel. Bardzo proszę.

Poseł Włodzimierz Nykiel (PO):

Moja wypowiedź ujęta jest w dwóch punktach. Punkt 1 – to, co przedstawiła nam NIK, wskazuje na liczne nieprawidłowości. Liczne. Po drugie, niektóre z tych nieprawidłowości pojawiają się nie pierwszy raz. One już zdarzały się w przeszłości. Dlatego poza odpowiedzią ministerstwa stawiam pytanie, czy nie powinien zostać opracowany jakiś program naprawczy dotyczący tej sytuacji, by ta sytuacja uległa radykalnej poprawie. To pierwszy punkt.

A drugi punkt to prośba czy apel do pana przewodniczącego, aby podjął działania zmierzające do tego, by na pytania były udzielane odpowiedzi. Ja mam na myśli poprzednią część – nie tę. Myślę, że to by było – ogólnie mówiąc – lepiej dla prac Komisji, jeśli na zadawane pytania byłyby udzielane odpowiedzi. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu profesorowi. O głos prosił pan poseł Killion Munyama. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Munyama Killion (PO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Chciałbym zadać pytania dotyczące dwóch kwestii. Po pierwsze, jeżeli chodzi o wydatki w zakresie wynagrodzenia dla pracowników na placówkach. Czy fakt niższych wydatków – jak powiedział pan koreferent – nie wynika z tego, że ambasadorowie do różnych krajów są mianowani bardzo późno i praktycznie są placówki, które przez kilka lat nie miały ambasadorów? Na przykład w Kenii od 2015 r. Dopiero w tym roku wybiera się tam ambasador. W Nigerii od 2016 r. nie ma ambasadora i dopiero w tym roku będzie mianowany. Czy to nie odbija się negatywnie na wizerunku kraju?

Drugie pytanie wiąże się z pomocą rozwojową. Pomoc rozwojowa oczywiście jest skierowana do wielu krajów. Część idzie do krajów Europy Wschodniej, a część jest skierowana do krajów afrykańskich. Czy w 2017 r. efektywność działania w ramach pomocy rozwojowej możemy uznać za dobrą, czy nie trzeba dokonać reorientacji tej pomocy, żeby dla wybranych dwóch, trzech krajów na dany rok ta pomoc była widoczna i efektywna? To oczywiście z punktu widzenia przyszłości, ale również w 2017 r. ten element jest wąty i mało wyraźny. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję, panie doktorze, za zadane pytania. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Kontynuując sprawę pomocy rozwojowej, którą zajmuje się Ministerstwo Spraw Zagranicznych – ja jestem w radzie pomocy rozwojowej przy Ministrze Spraw Zagranicznych – pytanie do pana ministra. Nasza pomoc rozwojowa i jej wielkość w stosunku do mierników, jakie ma Europa, jest zupełnie inna. Z tego zdajemy sobie sprawę. Jednak – o czym powiedział pan poseł Killion Munyama – chodzi o przyszłą strategię, bo wszystkie środki są rozproszone. Próba rozmawiania na posiedzeniu rady o wiązaniu przy okazji polskich interesów powinna być podjęta. Zatem jeżeli pan minister miałby taką informację, to na piśmie – jeżeli dzisiaj może, to niech powie – odnośnie do przyszłej strategii, bo tak jak rozmawialiśmy w sprawach związanych z energetyką węglową, tak w tym przypadku powinniśmy rozmawiać o sprawie pomocy rozwojowej. To pierwszy, niezwykle ważny temat, który dotyczy również naszej obecności w innych krajach, tam gdzie udzielamy pomocy, aby połączyć te dwa narzędzia naszej efektywności gospodarczej czy chęci angażowania się gospodarczo w innych regionach na świecie.

Druga sprawa, dotyczy między innymi polskich placówek zagranicznych. Poza uwagą dotyczącą gospodarowania nieruchomościami, którą sformułowała Najwyższa Izba Kontroli, chciałabym zapytać o jedno przedsięwzięcie, bo państwo w swoim raporcie napisali – i również podsumowała to NIK – „blokowanie środków”. Nie będę pytać o tytuły różnic kursowych, tytuły oszczędności w wydatkach, ale jednak rzecz powinna budzić nasze zdziwienie, a na pewno pytanie, że nie została sfinalizowana w 2017 r. transakcja zakupu nieruchomości na potrzeby rezydencji ambasadora Stałego Przedstawicielstwa RP przy Unii Europejskiej w Brukseli.

To przedstawicielstwo, które mamy, jest placówką, która powinna mieć trochę inny standard. Chyba niewiele się zmieniło od roku 2006. Próbowaliśmy o tym mówić, ale skoro zapadają strategiczne decyzje zakupów, to warto byłoby dołożyć należytych starań, aby tę transakcję przeprowadzić. Przyłączam się do pytań, które padły w zakresie obsady polskich placówek dyplomatycznych za granicą.

Mam ostatnie pytanie. Przeniesieni pracownicy dawniej byli w rezerwie w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Jak wygląda dzisiaj ta rezerwa – czyli przenoszenie, okres pracy w resorcie – lub jak państwo realizują dzisiaj tę koncepcję dotyczącą rezerwy kadrowej w zakresie spraw zagranicznych, będącą w gestii ministra spraw zagranicznych? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Pan przewodniczący Długi. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Ja też podzielałam to zainteresowanie, jakie przekazali moi przedmówcy, dotyczące tego, z jednej strony – i to jest zarazem wyraźne pytanie – co będzie zrobione, aby nie następowały coroczne problemy z uzyskaniem pozytywnej oceny. Czy wobec tego planuje się jakieś konkretne działania?

Natomiast moje drugie pytanie jest takie, czy planuje się jakieś wyraźniejsze działania – bo to oznacza jakieś większe finanse – związane z dyplomacją publiczną. Jak wiemy, poważnym problemem w skali międzynarodowej jest w tej chwili kwestia wizerunku – nie chcę wnikać dlaczego, bo to jest posiedzenie Komisji Finansów Publicznych, a nie stricte polityczne. Zatem nieważne dlaczego, ale ten problem mamy. Wobec tego – moim zdaniem – trzeba znaczne środki poświęcić na dyplomację publiczną, aby ten wizerunek Polski móc ratować, wzmacniać. Czy są powadzone jakieś prace? Pytam na posiedzeniu tej Komisji głównie w kierunku przygotowania odpowiedniego zabezpieczenia finansowego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby jeszcze zadać pytanie? Nie widzę zgłoszeń. A zatem, panie ministrze, proszę udzielić odpowiedzi na te pytania, które dotychczas padły. Była sugestia udzielenia odpowiedzi na piśmie, więc to może wyłączmy z wypowiedzi na posiedzeniu. Bardzo proszę.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Mam jeszcze jedną uwagę, bo zapomniałem to powiedzieć. W czasie posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych omawialiśmy tę kwestię. Zauważyliśmy, że przedstawicielstwo ministerstwa w ogóle nie komentowało dyskusji. Nie komentowało również bardzo istotnego i według mnie bardzo wyważonego raportu NIK. Prosilibyśmy, aby w przyszłości – domyślamy się, że prawdopodobnie będzie to na piśmie – obecny tam minister był jednak wsparty przez kogoś, kto mógłby posłom udzielić od razu odpowiedzi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

I jeszcze jest zgłoszenie pana posła Wiesława Janczyka. Panie ministrze, bardzo proszę.

Poseł Wiesław Janczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, skoro powstała dodatkowa runda pytań, to chciałbym zgłosić zapotrzebowanie na odpowiedź od pana ministra w takiej kwestii. W jaki sposób dzisiaj ta infrastruktura, jaką dysponuje MSZ, może najprościej pozostać w użyciu dla przedsiębiorców pragnących alokować swoje produkty,

swoje usługi, za granicą? Czy jest jakaś ścieżka, którą moglibyśmy się podzielić w sposób skompresowany, skondensowany, wpisując do stenogramu z posiedzenia Komisji Finansów Publicznych taką instrukcję obsługi, swoistą narrację czy opowieść o tym, w jaki sposób przedsiębiorcy, którzy czytają informacje o planie odpowiedzialnego rozwoju, mogą się ulokować ze swoją ofertą, żeby ona była widoczna, czytelna dla potencjalnych kontrahentów zagranicznych? Będę bardzo wdzięczny za udzielenie tego typu instrukcji obsługi i odpowiedzi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję i proszę pana ministra o odpowiedzi na te pytania, które padły dotąd.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szynkowski vel Sęk:

Serdecznie dziękuję panu przewodniczącemu, paniom i panom posłom za pytania i zabrane głosy. Ja szanując czas państwa posłów, nie będę teraz omawiał szczegółowo tych wszystkich materiałów, które do państwa trafiły w zakresie wykonania budżetu w części 45 – Spawy zagraniczne za rok 2017. Mają to państwo w informacji pisemnej, jeśli więc państwo pozwolą, odniosę się tylko do zadanych pytań. Myślę, że tak będzie po prostu lepiej ze względu na szanowanie wzajemnie swego czasu.

Może zacznę od zastrzeżeń Najwyższej Izby Kontroli, bo do tego kilka pytań się odnosiło, był też głos ze strony NIK. My bardzo poważnie – ja osobiście również jako mianowany z dniem 1 czerwca sekretarz stanu w MSZ – traktujemy te zastrzeżenia przesłane i przekazane nam przez NIK. Uważam, że naszym obowiązkiem jest wzięcie pod uwagę tych zastrzeżeń i realizacja tych zaleceń.

Chciałbym więc powiedzieć, że już w dniu 8 czerwca dyrektor generalny służby zagranicznej skierował do Najwyższej Izby Kontroli informację o tym, w jaki sposób poszczególne zalecenia będą realizowane. Ja oczywiście służę tą informacją, mogę również przedstawić ją państwu w tej chwili ustnie, jeśli państwo są tym zainteresowani. Natomiast ponieważ były te pytania również na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i tam przedstawiciel ministerstwa zobowiązał się do tego, że ministerstwo prześle do członków Komisji Spraw Zagranicznych informację w zakresie realizacji tych zaleceń, chciałbym poinformować, że taka odpowiedź jest już gotowa. Ona czeka na podpis i za chwilę będzie do dyspozycji przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych. Jeżeli państwo posłowie Komisji Finansów Publicznych byliby zainteresowani treścią tej odpowiedzi, to w oczywisty sposób, za pośrednictwem pana przewodniczącego, skierujemy tę odpowiedź także do państwa. Tam pisemnie wykładamy, w jaki sposób są realizowane zastrzeżenia NIK, które – co jeszcze raz chciałbym podkreślić – traktujemy poważnie i zamierzamy z tych zaleceń również wyciągnąć wnioski.

Odnosnie do programu naprawczego w związku z tymi zaleceniami – przyjmuję ten głos. Poddam go również pod rozagę kierownictwa Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Przekażę, że taki głos w dyskusji padł w odniesieniu do tych zaleceń NIK.

Odnosnie do kwestii wynagrodzeń w placówkach, podobnie jak w kwestii trybu przenoszenia pracowników i rotacji z rezerwy ministerstwa, jeśli pani poseł Skowrońska oraz pan poseł Munyama, który zadawał to pytanie, pozwolą, ponieważ sprawa leży w gestii Biura Spraw Osobowych MSZ, udzielimy państwu szczegółowej odpowiedzi na piśmie.

Jeśli chodzi o kwestię powoływania ambasadorów, w niektórych przypadkach istotnie podłużającego się, każdy przypadek jest inny i ma jakieś swoje konkretne powody, dla których to trwa krócej lub dłużej. Ja też życzyłbym sobie, żeby ten proces powoływania ambasadorów trwał jak najkrócej. Z różnych przyczyn, czasami obiektywnych, nie zawsze jest to możliwe. W związku z tym, jeżeli będą pytania dotyczące konkretnych przypadków ambasadorów, w każdym konkretnym przypadku wyjaśnimy, panie pośle, z jakich powodów ten proces się przedłużał. Trudno przyjąć generalną odpowiedź, bo nie ma generalnej odpowiedzi odnośnie do tego. W różnych przypadkach tak to wyglądało. Każdy przypadek jest nieco inny.

Odnosnie do kwestii pomocy rozwojowej – o to pytała pani poseł Skowrońska, a także pan poseł Munyama – na ten moment powiem tylko, że na pomoc rozwojową w roku 2017, którą realizowaliśmy, w konkursie złożono 188 ofert. Pozytywnie oceniono 144 z nich, a do realizacji, ze względu na posiadane środki, komisja konkursowa rekomendo-

wała 32 oferty. I na te 32 oferty składały się oferty realizowane w następujących krajach Partnerstwa Wschodniego – dwie oferty na Białorusi, cztery w Gruzji, cztery w Mołdawii, dziewięć na Ukrainie. Realizowaliśmy tę pomoc rozwojową także w Palestynie – dwa projekty, cztery w Kenii, cztery w Tanzanii i po jednym w Etiopii, Senegalu i Mjanmie. Jeżeli są bardziej szczegółowe pytania odnośnie do tego, w jaki sposób pomoc rozwojowa będzie realizowana... Czy odnośnie do kwoty, panie dyrektorze, możemy odpowiedzieć? Za moment odpowiemy, jaka jest kwota. Jeżeli są też szczegółowe pytania odnośnie do tego, jak w poszczególnych projektach jest alokowana, to poproszę Departament Współpracy Rozwojowej, aby takiej odpowiedzi udzielił na piśmie. To jest 386 288 712 zł, czyli niespełna 400 000 tys. przeznaczonych na pomoc – razem liczoną humanitarną i rozwojową. Tak, to liczymy razem.

Odnosnie do kwestii zakupu nieruchomości na potrzeby rezydencji ambasadora stałego przedstawicielstwa w Brukseli, chciałbym podkreślić, że dotyczy to rezydencji ambasadora, a nie placówki. Czyli powiedziałbym – nie lekceważąc znaczenia rezydencji pana ambasadora – to nie jest kwestia strategiczna z punktu widzenia działalności placówki. Placówka działa w tym miejscu, w którym działała. Z kolei środki na zakup nieruchomości na potrzeby rezydencji ambasadora zostały przeznaczone z rezerwy dopiero w drugiej połowie roku – stąd to opóźnienie, ale nie ma to wpływu na działalność bieżącą naszego stałego przedstawicielstwa w Brukseli.

Odnosnie do kwestii dyplomacji publicznej zgadzam się z panem posłem Długim, że jest to kwestia strategiczna, w której cały czas drzemia niewykorzystane potencjały. Akurat nie jest to kwestia, która bezpośrednio mnie podlega w ministerstwie, natomiast zwróćę się do pana ministra Andrzeja Papierza, któremu ten departament podlega, w związku z tym, że padł ten głos na posiedzeniu Komisji, jest nim zainteresowanie – to jest również moje osobiste zainteresowanie, uważam, że jest to jeden ze strategicznych departamentów, jeśli chodzi o obronę dobrego imienia naszego kraju, a to w dzisiejszych czasach jest niezwykle potrzebne, w pełni podzielam opinię pana posła – z prośbą o informację, w jaki sposób ten cały czas moim zdaniem niewykorzystany potencjał można jeszcze lepiej wykorzystać.

I ostatnia sprawa. Pytanie o możliwość wykorzystania infrastruktury MSZ dla przedsiębiorców – pytanie pana posła Janczyka. Państwo pewnie wiedzą, że my jesteśmy w pewnej fazie zmiany tego modelu oferty dla przedsiębiorców, jaki będą oferować placówki. Chcielibyśmy, żeby ta infrastruktura była dla przedsiębiorców bardziej przyjazna. Ponieważ jednak ten proces będzie jeszcze trwał, ja zwróćę się z prośbą o informację do Departamentu Współpracy Ekonomicznej, który mi bezpośrednio podlega, czy już dzisiaj jest możliwe przedstawienie takiego informatora dla przedsiębiorców, o którym mówił pan poseł, a który pokazywałby jasną ścieżkę, co ma zrobić przedsiębiorca, który ma środki, chęci i możliwości inwestowania za granicą. Zgadzam się, że to jest bardzo ważne, żeby nie błąkał się w różnych krajach, czasem egzotycznych, choćby w Azji, gdzie są możliwości realizacji różnych naszych interesów strategicznych, również gospodarczo. Placówki powinny tu pomagać i to cały czas jest rzecz do zrobienia. Taki informator byłby pewnie skuteczny, mógłby być taką formą pomocy.

Prosiłbym państwa dyrektorów, którzy są ze mną, o zanotowanie tych kwestii i przekazanie ich od razu do realizacji, żeby państwo mieli takie przekonanie, że to jest zaprotokołowane, jeśli chodzi o obrady Komisji. Po pierwsze, prosiłbym o przekazanie państwu posłom informacji z Biura Spraw Osobowych o kwestii wynagrodzeń oraz o kwestii rotacji pracowników i przenoszeniu ich z rezerwy. Po drugie, o kwestiach dotyczących pomocy rozwojowej – prosiłbym o bardziej szczegółową informację dla państwa posłów z Departamentu Współpracy Rozwojowej. Odnosnie do kwestii dyplomacji publicznej ja zobowiązuję się osobiście do przekazania tego panu ministrowi – już nie będziemy dodatkowej informacji udzielać. I Departament Współpracy Ekonomicznej – sugestia pana posła Janczyka dotycząca pomocy dla przedsiębiorców. Prosiłbym państwa o przekazanie tego dalej przez wskazane departamenty i zapewniam państwa posłów, że dopilnuję, żeby te odpowiedzi pisemne do państwa posłów trafiły. Mam nadzieję, że moje odpowiedzi uznają państwo na ten moment za wyczerpujące. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. I myślę, że ostatnie pytanie, pani przewodnicząca Gabriela Masłowska. Bardzo proszę.

Posel Gabriela Masłowska (PiS):

Panie ministrze, w kwestii, o której ostatnio pan mówił, a mianowicie informacji dla polskich przedsiębiorców, którzy chcą szerzej wychodzić na rynki zagraniczne, przygotowuje się prawdopodobnie – tak jak pan mówił – jakąś formę pomocy dla nich. Odnośnie do tej informacji chciałabym zapytać, czy w tym względzie jest współpraca z Ministerstwem Rozwoju, bo Ministerstwo Rozwoju także w tym kierunku ma pomysły, ma propozycje i chodzi o to, żeby skoordynować tę współpracę, aby ta informacja była jednolita. Na to bym prosiła zwrócić uwagę, bo taka informacja może być bardziej dostępna i skuteczna, jeśli będzie jednoznacznym przekazem. Proszę też o zainteresowanie się i skoordynowanie z Ministerstwem Rozwoju takich kierunków działania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. To był apel, ale jeżeli pan minister chciałby jeszcze, to bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MSZ Szymon Szykowski vel Sęk:

Ja tylko podzielę się taką opinią, że sprawa, na którą zwróciła uwagę pani poseł, jest wielkim wyzwaniem, bo jednym z problemów udzielania pomocy przedsiębiorcom w ich działalności za granicą jest – w mojej opinii – cały czas niewystarczająca koordynacja działań różnych resortów w tym zakresie. Mam tego świadomość. Nie tylko Ministerstwo Rozwoju, ale również Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii powinno być w tę kwestię zaangażowane. Jestem umówiony w przyszłym tygodniu z panem wiceministrem Ociepą, będę również rozmawiać z Ministerstwem Rozwoju o konieczności przełamania resortowości w tym zakresie. Tu nie może działać każdy sobie. Musi być koordynacja działań na rzecz wspólnego interesu, wsparcia naszych przedsiębiorców za granicą. Dziękuję pani poseł za zwrócenie uwagi na ten niewątpliwie ważny problem, którego też mam świadomość.

Posel Gabriela Masłowska (PiS):

Ja bym prosiła zwrócić uwagę przy tej okazji na wykorzystanie czy zaangażowanie w to wielkiego potencjału, jaki tkwi w młodzieży studenckiej czy kończącej studia, ponieważ wiem, że dla tej grupy młodych Polaków można by stworzyć zatrudnienie i wykorzystać ich ogromną wiedzę i zapał do pracy na tym etapie życia. Proszę więc zwrócić na to uwagę. Była omawiana koncepcja tzw. pustych firm. Może by po prostu do tego się dowołać, przyjrzeć się temu. Może w jakiś sposób można by do takiej pomocy dla przedsiębiorców wykorzystać także młodzież zaangażowaną w tzw. pustych firmach. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję pani poseł. Na tym zakończyliśmy omawianie wykonania budżetu w częściach właściwych Komisji Spraw Zagranicznych. Dziękuję panu ministrowi i osobom towarzyszącym.

Przechodzimy do ostatniej części. Proszę o przedstawienie opinii Komisji do Spraw Unii Europejskiej panią poseł Agatę Borowiec. Bardzo proszę, pani poseł.

Posel Agata Borowiec (PiS) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, mam zaszczyt przedstawić opinię Komisji do Spraw Unii Europejskiej w sprawie rozpatrzenia sprawozdania z wykonania budżetu państwa za rok 2017 w zakresie właściwości Komisji.

Tak więc Komisja do Spraw Unii Europejskiej na posiedzeniu w dniu 14 czerwca 2018 r. rozpatrzyła sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r., w zakresie: części budżetowej 23, czyli członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej: dochody i wydatki, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych; części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 8, 19 i 49 oraz części budżetowej 84 – Środki własne Unii Europejskiej: wydatki.

Komisja po wysłuchaniu przedstawiciela rządu oraz po przeprowadzonej dyskusji pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu państwa za rok 2017. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję pani poseł za syntetyczną prezentację i proszę o koreferat. Pan Artura Gierada, w zastępstwie pana posła Michała Jarosa, przedstawi koreferat. Bardzo proszę.

Poseł Artur Gierada (PO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Rzeczywiście, pan poseł Michał Jaros poprosił mnie o przedstawienie koreferatu. Ta część budżetu nie jest bardzo kontrowersyjna. Nie chciałbym przytaczać tych samych liczb, o których mówiła pani poseł, zresztą bardzo wnikliwie. Wykonanie budżetu w tej części komisja proponuje pozytywnie zaopiniować – i zgadzam się z tym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Również panu dziękuję za zwięzłą prezentację koreferatu i bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie opinii z wyników kontroli tych części budżetu.

Wicedyrektor departamentu NIK Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, siłą rzeczy moje wystąpienie również będzie krótkie i syntetyczne, ponieważ oceny zarówno w przypadku części 23, jak i części 84 są pozytywne. Dodam tylko, że ocena dla części 23 została sformułowana w wyniku kontroli prawie 17% wydatków, natomiast w części 84 – Środki własne Unii Europejskiej zbadaliśmy wszystkie wydatki. Również pozytywnie opiniujemy sprawozdania w zakresie obu części. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Bardzo dziękuję panu dyrektorowi. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Pani Krystyna Skowrońska, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Mam jedno pytanie – to na wstępie. W części 23 wskazano, że w ramach próby, którą badała Najwyższa Izba Kontroli – to chyba pytanie do ministra finansów albo pan minister finansów ustali osobę odpowiedzialną za udzielenie mi odpowiedzi na pytania – zgodnie z prawem zamówień publicznych było przygotowane przedsięwzięcie zakupu usług związanych z obsługą sali konferencyjnej w budynku Kancelarii Prezesa Rady Ministrów na potrzeby posiedzeń Komitetu do Spraw Europejskich o wartości 146 tys. zł. w 2017 r. MSZ wydatkowało na to – to jednak minister spraw zagranicznych – 72 tys. zł. Chciałabym zapytać, czy to są wszystkie koszty i czy państwo ostatecznie tę koncepcję dotyczącą przygotowania tego projektu zakończyli lub na jakim jest etapie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby jeszcze zabrać głos? Bardzo proszę pana ministra o udzielenie odpowiedzi.

Sekretarz stanu w MSZ Szymon Szynkowski vel Sęk:

Chciałbym z wielkim szacunkiem odnieść się do szczegółowości analizy przeprowadzonej przez panią poseł Skowrońską. Cieszę się, że będę miał okazję częściej z panią poseł w Komisji współpracować. Ona przekracza możliwości odpowiedzi w tej chwili z mojej strony. W związku z tym uprzejmie proszę o możliwość sporządzenia takiej odpowiedzi na piśmie. Dziękuję serdecznie pani poseł.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Widzi pan łaskawość pani przewodniczącej. Bardzo dziękuję, panie ministrze. Nie ma więcej pytań, zatem możemy zakończyć omawianie wykonania budżetu tych części, które należą do właściwości Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Tym samym wyczerpaliliśmy porządek tego posiedzenia.

Zamykam posiedzenie Komisji.

Posel Krystyna Skowrońska (PO):

Sekundkę, panie przewodniczący. Mam prośbę, żebyśmy spotkali się o 13.10, żeby to posiedzenie przesunąć z 13.00 na 13.10, leciutko tę przerwę przedłużyć. Mamy przed sobą jeszcze trzy posiedzenia Komisji Finansów Publicznych.

Przewodniczący poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Dobrze. Prosimy gości, żeby przyszedli 10 minut później. Informuję, że protokół posiedzenia, z załączonym pełnym zapisem, będzie do wglądu w sekretariacie Komisji. Bardzo dziękuję państwu.